

PRZEDPRZEWODNIK DO SPEKTAKLU

wrocławski
teatr lalek

LALÉ
teatr

KULAWA KACZKA I ŚLEPA KURA

na podstawie książki Ulricha Huba

reżyseria: Tomasz Maśląkowski

Copyright © Verlag der Autoren, Frankfurt am Main, Germany. All rights reserved

www.teatrlalek.wroclaw.pl

5+

premiera 23/11/2024

CZYM JEST PRZEDPRZEWODNIK DO SPEKTAKLU „KULAWA KACZKA I ŚLEPA KURA”?

Przedprzewodnik do spektaklu to informacje, z którymi warto zapoznać się przed wizytą w Teatrze. Dzięki przedprzewodnikowi dowiesz się więcej na temat przedstawienia, na które się wybierasz. Znajdziesz w nim informacje m.in. na temat:

- ▶ treści i źródeł powstania spektaklu „Kulawa kaczką i ślepa kura”
- ▶ estetyki, którą posługują się twórcy przedstawienia
- ▶ trudniejszych tematów
- ▶ intensywnych bodźców dźwiękowych i świetlnych
- ▶ dostępności przedstawienia dla widzów o szczególnych potrzebach

PO CO NAM PRZEDPRZEWODNIKI DO SPEKTAKLI?

Nowe spektakle Wrocławskiego Teatru Lalek powstają na podstawie różnych tekstów. Przedstawienia dotyczą ważnych, a często trudnych tematów. Wykorzystują zróżnicowane środki artystyczne. Zdarza się, że po ich obejrzeniu dzieci i młodzież zadają opiekunom wiele pytań. Odbiór przedstawień wywołuje żywe emocje. Przedprzewodnik pozwala się na te pytania i emocje przygotować.

DLA KOGO JEST PRZEDPRZEWODNIK?

Dla wszystkich, którzy chcą dowiedzieć się czegoś więcej o przedstawieniu, w tym:

- ▶ rodziców i nauczycieli, którzy chcą być przygotowani na wrażliwe treści w przedstawieniach lub intensywne, mocno oddziałujące środki wyrazu,
- ▶ osób o szczególnych potrzebach, w tym osób z niepełnosprawnościami, neuroróżnorodnych lub w kryzysach zdrowia psychicznego.

**wrocławski
teatr lalek**

SPIS TREŚCI

Przed wizytą w teatrze	4
Najważniejsze informacje o przedstawieniu „Kulawa kaczką i ślepa kura”	7
O czym jest spektakl „Kulawa kaczką i ślepa kura”?	8
Kto występuje w przedstawieniu „Kulawa kaczką i ślepa kura”?	9
Jaką estetyką posługują się twórcy przedstawienia?	10
Światła i dźwięki w spektaklu	12
Mapa treści wrażliwych i bodźców sensorycznych w przedstawieniu	13
Czy przedstawienie jest dostępne dla widzów o szczególnych potrzebach, w tym osób z niepełnosprawnościami?	16
Czy przedstawienie jest odpowiednie dla widzów neuroróżnorodnych?	18
W jaki sposób Teatr wspiera widzów w odbiorze i rozumieniu spektaklu „Kulawa kaczką i ślepa kura”?	19
W jaki sposób rodzic lub nauczyciel może wesprzeć widzów w odbiorze i rozumieniu spektaklu „Kulawa kaczką i ślepa kura”?	20
Słowniczek trudniejszych pojęć	21
Kontakt	23

PRZED WIZYTĄ W TEATRZE

Przedstawienie pod tytułem „Kulawa kaczka i ślepa kura” gramy na Scenie kameralnej Wrocławskiego Teatru Lalek.

Wrocławski Teatr Lalek znajduje się w ścisłym centrum miasta, przy pl. Teatralnym 4.

Możesz do nas dojechać komunikacją miejską. Najbliższe duże, płatne parkingi znajdują się w Renomie oraz

w Narodowym Forum Muzyki. Jeśli nie czujesz się dobrze na zamkniętych, wielopoziomowych parkingach, otwarty parking znajduje się przy ul.

Teatralnej oraz ul. Podwale. Jest tam jednak niewiele miejsc i możesz mieć trudności z pozostawieniem samochodu.

Do Teatru warto przybyć chwilę wcześniej. Będziesz mieć wtedy czas, by spokojnie pozostawić kurtkę lub płaszcz w szatni i skorzystać z toalety. W budynku przywitają Cię pracownicy obsługi widowni. Pracownicy obsługi widowni są zwykle ubrani na czarno. Sprawdzą Twój bilet, pokierują do szatni i na widownię oraz odpowiedzą na pytania.

Gdy wejdiesz na salę widowiskową, pomogą Ci w znalezieniu Twojego miejsca.

W hallu przy szatni znajduje się sklepik, w którym możesz kupić teatralne pamiątki. Są tam też dwa ekrany, na których wyświetlają się dynamiczne zwiastuny różnych spektakli.

Podczas spektakli weekendowych przy Dużej scenie działa kawiarenka teatralna. Możesz w niej kupić coś do picia i słodką przekąskę. Kawiarenka

jest niewielka, więc czasem będziesz musiał poczekać w kolejce.

Przed rozpoczęciem spektaklu w foyer (czyli dużym hallu, który znajduje się przed wejściem do sali widowiskowej) może być tłoczno i głośno. Na Scenie kameralnej znajduje się 70 miejsc i wszyscy widzowie będą czekać na rozpoczęcie przedstawienia. Po przyjeździe do Teatru nie możesz od razu zająć miejsca w sali widowiskowej.

W tym czasie aktorzy i obsługa przedstawienia sprawdzają, czy scena i widownia są idealnie przygotowane. Gdy wszystko jest dopięte na ostatni guzik, pracownicy obsługi widowni otwierają drzwi sali widowiskowej i zapraszają widzów do środka.

Jeśli jesteś wrażliwy na głośne dźwięki, możesz skorzystać ze słuchawek wyciszających. Możesz przynieść swoje słuchawki lub bezpłatnie wypożyczyć słuchawki w Teatrze. Słuchawki nie wygłuszają całkowicie, ale pozwalają na obniżenie natężenia dźwięku o około 20 dB. Słuchawki, które posiadamy są przeznaczone dla dzieci w wieku 5–12 lat. Ich ilość jest ograniczona. Możesz je wypożyczyć w szatni.

Widzowie przedstawienia „Kulawa kaczką i ślepa kura” siedzą na wygodnych poduszkach. Jeśli nie lubisz siedzieć na poduszkach, możesz zająć miejsce na krześle. Krzesła przygotowaliśmy w ostatnich dwóch rzędach widowni.

Na sali widowiskowej nie można pić ani jeść. Możesz natomiast skorzystać ze swojego picia lub jedzenia w foyer przed rozpoczęciem i po zakończeniu przedstawienia.

Na sali widowiskowej nie można korzystać z telefonów komórkowych. Światło ekranu i dźwięki przeszkadzają innym widzom. Jeśli potrzebujesz skorzystać z telefonu, możesz to zrobić w foyer przed rozpoczęciem i po zakończeniu przedstawienia.

Możesz wyjść w trakcie przedstawienia, jeśli tego potrzebujesz. Jeśli zdarza Ci się czuć na przedstawieniach niekomfortowo i potrzebujesz chwili wytchnienia, warto zająć miejsce z przodu, na brzegach rzędów. Dzięki temu opuścisz salę szybko i wygodnie oraz nie będziesz przeszkadzać innym widzom.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE O PRZEDSTAWIENIU „KULAWA KACZKA I ŚLEPA KURA”

Przedstawienie pt. „Kulawa kaczką i ślepa kura” miało swoją premierę 23.11.2024 r. Spektakl powstał na podstawie książeczki Ulricha Huba pod tym samym tytułem. Przedstawienie jest koprodukcją – to znaczy, że zostało przygotowane wspólnie przez Wrocławski Teatr Lalek i Fundację LALE.Teatr.

Autorami adaptacji tekstu są Lena Frankiewicz i Tomasz Maśląkowski. Za reżyserię i scenografię odpowiada Tomasz Maśląkowski, a za muzykę Grzegorz Mazoń. Reżyserką światła jest Lena Frankiewicz. O dostępność przedstawienia dla widzów z niepełnosprawnością wzroku dba Marta Kurowska. Inspicjentką spektaklu jest Małgorzata Mańko-Drozd.

W spektaklu występuje troje aktorów, ale tylko dwie osoby zobaczysz na scenie: Martę Kwiek i Annę Makowską-Kowalczyk. Trzecia postać to głos, którego użyczają Sławomir Przepiórka lub Tomasz Maśląkowski. Aktora, który w przedstawieniu użycza głosu zobaczysz dopiero podczas ukłonów.

Przedstawienie trwa 67 minut.
W spektaklu nie ma przerwy.

Przedstawienie pt. „Kulawa kaczką i ślepa kura” polecamy dla widzów od 5 roku życia. To znaczy, że prezentowane treści mogą być nieodpowiednie dla dzieci młodszych: niezrozumiałe, zbyt trudne lub budzące silne emocje. Jednocześnie przedstawienie doskonale odpowiada na potrzeby widzów starszych, niż pięcioletnich.

Jeśli Twoje dziecko jest szczególnie wrażliwe na niektóre treści, minimalna granica wieku może być wyższa.

O CZYM JEST SPEKTAKL „KULAWA KACZKA I ŚLEPA KURA”?

Na podwórku samotnej i bojaźliwej kulawej kaczki pojawia się ślepa kura. Kura jest gadatliwa i pełna zapału. Planuje podróż życia – wyprawę do miejsca, w którym spełniają się wszystkie sekretne marzenia.

Kaczka nieufnie podchodzi do pomysłu wyprawy. Uważa, że świat jest pełen niebezpieczeństw i lepiej pozostać podwórku, które jest znane i oswojone. Nie chce opuszczać strefy komfortu. Ale kura nie liczy się z obawami kaczki. Wyśmiewa je i uważa za mało istotne. W końcu kaczka zostaje przewodniczką kury. Wyruszają w podróż.

W podróży pojawiają się napięcia. Kaczka i kura nie są gotowe na spotkanie z kimś, kto myśli inaczej niż one. Kaczka ma niskie poczucie własnej wartości: ocenia swoje możliwości przez pryzmat wyglądu i niepełnosprawności. Porównuje się z kurą z nadzieją, że ktoś ma gorzej od niej samej. Kura mówi o sobie, że jest „promyczkiem słońca” i nie dostrzega swoich wad. Nie słucha kaczki, lekceważy jej potrzebę bezpieczeństwa. W sprzeczkach kaczka i kura podcinają sobie skrzydła: nie potrafią rozpoznać, że, mimo dobrych intencji, ich słowa ranią.

Mimo różnic kaczka i kura docierają do celu. Nie jest nim jednak kraina, w której spełni się marzenie kury. Podróż kończy się tam, gdzie się zaczęła – na podwórku kaczki. Bohaterki odkrywają, że najbardziej marzą o własnym towarzystwie. Uczą się wzajemnie szanować. Doceniają różnice między sobą. Kura zaraża kaczkę optymizmem: mimo że jest kiepskim lotnikiem, wierzy, że mogłaby latać i wytrwale dąży do celu. Stworzona do latania kaczka nie wykorzystuje swoich możliwości – ale w finale to właśnie ona unosi się w powietrzu.

„Kulawa kaczka i ślepa kura” to ciepła i zabawna opowieść o tym, że jesteśmy różni. Wyglądamy inaczej, ale to nie musi determinować naszego zachowania i sposobu, w jaki widzą nas inni. Nie mamy wpływu na pewne rzeczy, które wydarzają się w naszym życiu, a czasem jeszcze przed naszym urodzeniem. One nie definiują naszej wartości – nie powinny więc prowadzić do poczucia winy, niskiej samooceny, porównywania się z innymi. Lepiej marzyć i pokonywać wyzwania. Uważna rozmowa, która wspiera, a nie rani, daje siłę przełamywania schematów i ograniczeń.

Szczegółowy opis każdej sceny znajdziesz w rozdziale „Mapa treści wrażliwych i bodźców sensorycznych w przedstawieniu” na stronie [13](#).

KTO WYSTĘPUJE W PRZEDSTAWIENIU „KULAWA KACZKA I ŚLEPA KURA”?

Kaczka

Kaczka mieszka samotnie na swoim podwórku. Jest bardzo skromna. Trochę kuleje na jedną nogę, bo gdy była bardzo malutka, nie chciała wykluć się z ciasnego jajka. Kaczka jest bojaźliwa, niechętnie próbuje nowych rzeczy. Gdy się jednak przetamie, potrafi dokonywać najbardziej szalonych wyczynów. Pomaga jej w tym bogata wyobraźnia.

W roli kaczki występuje Marta Kwiek.

Kura

Kura zupełnie niespodziewanie przybywa na podwórko kaczki. Nie widzi, bo gdy była bardzo malutka, chciała jak najszybciej wykluć się z jajka i słońce ją oślepiło. Kura dużo myśli o sobie, o innych trochę mniej. Bardzo dużo gdać i lubi, gdy dużo się dzieje. Ma wielkie marzenia i odwagę, by je spełniać. Ma też moc, by do spełniania marzeń inspirować innych.

W roli kury występuje Anna Makowska-Kowalczyk.

Głos

Głos jest ciepły i przyjazny. Choć nikt go nigdy nie widział, głos towarzyszy kaczce i kurze we wszystkich ich przygodach. Czasem opowiada o tym, co dzieje się na podwórku. Czasem z czułością ujawnia emocje bohaterów. Czasem podpowiada kurze i kaczce, co dalej robić. A gdy nie jest już potrzebny – dyskretnie znika.

Głosu w przedstawieniu używa Sławomir Przepiórka lub Tomasz Maśląkowski.

JAKĄ ESTETYKĄ POSŁUGUJE SIĘ PRZEDSTAWIENIE?

Przedstawienie „Kulawa kaczką i ślepa kura” rozgrywa się w planie żywym. To znaczy, że w spektaklu nie ma lalek, ale aktorzy, którzy występują w kostiumach i charakteryzacji. Spektakl wyróżnia minimalistyczna scenografia. Podwórko jest zarysowane symbolicznie przez jasnobrązową wykładzinę i jasnobrązowe, bezlistne drzewo. Aktorki noszą brązowe trykoty – proste, dopasowane do ciała kombinezony bez atrybutów, właściwych bohaterkom.

Miejsca, które przemierzają kaczką i kura, są zarysowane przy pomocy światła. Światło odzwierciedla pory dnia i nocy oraz atmosferę okolicy: światło podwórka jest jasne i ciepłe, światło ośnieżonych, górskich szczytów – chłodne. Światło przybiera także kształty: długa, prostokątna ścieżka jest deską, po której bohaterki przechodzą nad przepaścią, a ciepły owal – jajkiem, z którego się wylęgły.

Estetyka przedstawienia zachęca do zobaczenia świata z innej perspektywy. Inspiruje wyobraźnię odbiorców i zaprasza ich do samodzielnego stworzenia różnych miejsc. Pozwala na wspólne doświadczanie przedstawienia przez widzów widzących i z niepełnosprawnością wzroku, wspiera odbiorców wysoko wrażliwych, którym trudno skupić się na dynamicznie zmieniających się obrazach. Jednocześnie może być wyzwaniem dla dzieci, które cenią wizualną dosłowność.

Inspiracją dla wyobraźni odbiorców we wspólnej podróży z kaczką i kurą jest audiodeskrypcja. Audiodeskrypcja to narzędzie, które powstało z myślą o osobach z trudnościami w obszarze widzenia, np. niewidomych lub słabowidzących. Opisuje kolory, kształty, działania, światło przy pomocy słów.

W spektaklu narrację, inspirowaną audiodeskrypcją, słyszą wszyscy widzowie. Ciepły, przyjazny głos opisuje wygląd podwórka, krain, które odwiedzają bohaterki, czasem pomaga zrozumieć emocje kaczki i kury. Stwarza światy, które rodzą się w wyobraźni widzów.

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o estetyce przedstawienia i o tym skąd wziął się pomysł na sceniczny świat „Kulawej Kaczki i ślepej kury”, posłuchaj wypowiedzi Tomasza Maśląkowskiego, reżysera i scenografa: [link](#).

ŚWIATŁA I DŹWIĘKI W SPEKTAKLU

światła

W przedstawieniu pt. „Kulawa kaczka i ślepa kura” światła budują różne światy. Oddają pory dnia i atmosferę miejsca: podwórko kaczki jest oświetlone jasnym i ciepłym światłem, w lesie panuje półmrok, a w wysokich górach światło ma chłodny odcień śniegu. W spektaklu światło przybiera również konkretne kształty: długiej, prostokątnej deski lub owalnego jajka.

W przedstawieniu światła zmieniają się płynnie: nie ma gwałtownych zmian kolorów ani natężenia. Twórcy unikają również blackoutów (całkowitych wyciemnień) – w ciemniejszych momentach na scenie panuje półmrok, a wszystkie postaci są delikatnie oświetlone i rozpoznawalne.

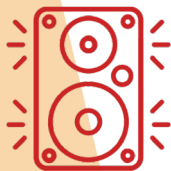
dym sceniczny

W przedstawieniu nie jest wykorzystywany dym sceniczny.

projekcje

W spektaklu nie ma projekcji.

dźwięki

Muzyka i dźwięki oddają emocje i atmosferę spektaklu. Wyrazy dźwiękonaśladowcze ilustrują postaci, czynności i odgłosy w przedstawieniu. Podkreślają emocje i napięcia między bohaterkami. Dźwiękom towarzyszy delikatna, harmonijna muzyka, grana z głośników. Wyznacza rytm spektaklu, akcentuje napięcia. W przedstawieniu jest jedna piosenka. Piosenka nie ma konkretnego tekstu, bohaterki śpiewają sylaby „ko” i „kwa”.

Cały spektakl jest stosunkowo cichy – jedynie w momencie silniejszych emocji bohaterki aktorki podnoszą głos.

MAPA TREŚCI WRAŻLIWYCH I BODŹCÓW SENSORYCZNYCH W PRZEDSTAWIENIU

UWAGA! W tym rozdziale opisujemy po kolei każdą scenę spektaklu. Jeśli nie chcesz znać szczegółów przed obejrzeniem przedstawienia, przejdź do strony [16](#).

trudniejsze treści

fabuła

bodźce sensoryczne

niepełnosprawność
lęk przed nieznanym

scena I Na podwórku

[00:00 – 10:30]

Spokojny głos opisuje podwórko kulawej kaczki. Nagle, nie wiadomo skąd, przybywa ślepa kura. Kura namawia kaczkę na podróż do krainy, w której spełniają się najbardziej sekretne marzenia. Kaczka jest początkowo sceptyczna. W końcu zgadza się.

bezpośrednia komunikacja,
pozbawiona uważności na
uczucia innych osób

scena II W drogę!

[10:30 – 28:30]

Kaczka i kura wyruszają w drogę. Kaczka chce wracać, bo zostawiła na podwórku swoją kulę. Ale na powrót jest już za późno. Idą zakurzoną, wiejską drogą, mijają gęsty, ciemny las. Sprzecają się. Kura opowiada kaczkę o czasie, kiedy była jeszcze malutkim kurczakiem w jajku.

scena może budzić tęsknotę
za bezpiecznym miejscem

przyciemnione światło

trudniejsze treści

fabuła

bodźce sensoryczne

scena III Sekretne marzenie

[28:30 – 31:30]

Kura za wszelką cenę stara się namówić kaczkę, by zdradziła swoje sekretne marzenie. Kaczka nie chce o tym mówić. W swojej podróży docierają nad głęboką przepaść – ziejącą otchłań. Kura uważa, że najlepszym sposobem na jej pokonanie jest lot.

scena IV Próbný lot

[31:30 – 36:00]

Kura daje kaczkę lekcje latania. Niestety, za każdym razem, gdy odbija się od ziemi, upada boleśnie. Kaczka próbuje pocieszyć towarzyszkę. Kura zapomina o swoim sekretnym marzeniu. Kaczka układa ją do snu, śpiewa kurze kołysankę.

scena V Wąska deska. Stroma góra

[36:00–47:30]

Kaczka i kura pokonują przepaść po wąskiej desce. W dole płynie lodowata rwąca rzeka. Kura boi się, ale kaczka ją wspiera. Gdy docierają na drugi brzeg, tańczą z radości. Idą dalej, sprzecają się po drodze. W końcu docierają do stóp najwyższej góry świata.

lęk, który paraliżuje działanie

sprzeczki bohaterek mogą wywoływać napięcie

trudniejsze treści

fabuła

bodźce sensoryczne

umieranie

scena ma wydźwięk humory-
styczny – motyw umierania
został przedstawiony w prze-
rysowany, wyolbrzymiony
sposób

scena może budzić tęsknotę
za bezpiecznym miejscem

scena VI Queen of Drama

[47:30 – 1:06:00]

Wspinają się na szczyt. Kaczka odmalowuje przed kurą drogę pełną niebezpieczeństw. W obliczu trudności bohaterki myślą, że są bliskie śmierci. Kaczka przywołuje wspomnienie z czasów, gdy była jeszcze maleńką Kaczuszką w jajku.

Docierają na szczyt, na którym stoi brama ze szczerego złota. Kura może wreszcie spełnić swoje sekretne marzenie, ale zapomina, co to było. Drepcząc w kółko, potyka się o kulę kaczki. Zauważa, że w swojej podróży nigdy nie opuściły podwórka. Kaczka i kura kłócą się. Kaczka tak mocno macha skrzydłami, że... odlatuje. Kura tęskni za kaczką.

scena VII Happy together

[1:06:00 – 1:07:00]

Kaczka wraca. Bohaterki przytulają się. Obie mają to samo sekretne marzenie – chcą już nigdy się nie rozstawać. Żegnają się z głosem.

CZY PRZEDSTAWIENIE JEST DOSTĘPNE DLA WIDZÓW O SZCZEGÓLNYCH POTRZEBACH, W TYM OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI?

Przedstawienie jest dostępne dla widzów o szczególnych potrzebach:

a) osób z trudnościami w obszarze poruszania się:

Scena kameralna, na której prezentowany jest spektakl „Kulawa kaczką i ślepa kura”, jest dostępna dla osób z trudnościami w obszarze poruszania się. Widzowie mogą skorzystać z windy w asyście pracownika obsługi widowni. Winda dojeżdża na poziom widowni sceny kameralnej, miejsca na widowni można zająć bez konieczności pokonywania schodów. Liczba miejsc dla osób poruszających się na wózku jest ograniczona, warto więc zgłosić ten fakt podczas rezerwacji biletów.

b) osób z trudnościami w obszarze widzenia:

Audiodeskrypcja jest integralną częścią spektaklu. Głos, który zabiera w podróż zarówno bohaterki, jak i widzów, posługuje się narracją, stworzoną według zasad audiodeskrypcji. Zarówno odbiorcy widzący, jak i osoby z trudnościami w obszarze widzenia, słyszą go z głośników.

Przedstawieniu nie towarzyszy touch-tour – oprowadzanie dotykowe z audiodeskrypcją na żywo, które pozwala poznać przestrzeń, elementy scenografii oraz rekwizyty. Scenografia spektaklu „Kulawa kaczką i ślepa kura” jest minimalistyczna. Większość postaci, miejsc i wydarzeń nie pojawia się fizycznie na scenie – opowieść bohaterek rozgrywa się w wyobraźni widzów.

Osobom z niepełnosprawnością wzroku polecamy miejsca w pierwszych rzędach – tak, aby mogły lepiej dostrzec szczegóły inscenizacji. Możesz zgłosić taką potrzebę podczas rezerwacji biletów.

c) osób z trudnościami w obszarze słyszenia:

Spektakl nie jest tłumaczony na Polski Język Migowy. Na tym etapie produkcji przedstawienie nie jest również opatrzone napisami, nie ma także możliwości skorzystania z pętli indukcyjnej. Warstwa wizualna przedstawienia jest minimalistyczna, a głównym nośnikiem opowieści jest słowo – często abstrakcyjne i metaforyczne. Przedstawienie może być interesujące dla odbiorców z trudnościami w obszarze słyszenia, jednak swoją estetyką odbiega od zwyczajowo rozumianej kultury Głuchych.

d) osoby z trudnościami w obszarze rozumienia:

Na tym etapie produkcji przedstawienie nie jest opatrzone napisami w języku polskim.

Przedstawienie jest dostępne dla widzów z niepełnosprawnością intelektualną. Spektakl operuje teatralną metaforą, która jest zrozumiała dla widzów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim i umiarkowanym. Tekst, który odgrywa w opowieści znaczącą rolę, jest czytelny i jasny. W przyszłości planujemy opracować do spektaklu tekst objaśniający, który pomoże osobom z trudnościami w obszarze rozumienia interpretować teatralne symbole, łączyć wątki i poznać strukturę dramaturgiczną.

Widzowie o szczególnych potrzebach mogą skorzystać z asysty w dotarciu do budynku Teatru z taksówki lub najbliższych przystanków komunikacji miejskiej. Potrzebę asysty możesz zgłosić z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

CZY PRZEDSTAWIENIE JEST ODPOWIEDNIE DLA WIDZÓW NEURORÓŻNORODNYCH?

Pod względem sensorycznym przedstawienie jest odpowiednie dla widzów neuroróżnorodnych. Jest spokojne i bezpieczne. Zmiany scen następują płynnie. Dźwięk utrzymuje się na podobnym poziomie. Światła są delikatne i utrzymane w harmonijnej palecie barwnej.

Sama historia jest spójna i, poza trzema momentami, nie odznacza się intensywnymi emocjami.

Dwie sceny, w których bohaterki wspominają swoje życie w jajku, jeszcze przed narodzinami, mogą wywoływać tęsknotę za poczuciem bezpieczeństwa. Jajko oddziela bohaterki od świata zewnętrznego i wyzwań, które ten świat niesie.

Scena kłótni bohaterek, po której Kaczka odlatuje i zostawia na podwórku samotną Kurę, może wywoływać napięcie.

W scenach silniejszych emocji bohaterek autorzy adaptacji przypominają o mocy oddechu. Głos powtarza rytmicznie „wdech – wydech”. Światła delikatnie pulsują: przygasają i rozpalają się. Warto, również z perspektywy widowni, podążać w tych momentach za Głosem. Swobodny oddech pozwoli na regulację emocji i stanów pobudzenia.

Trudnością dla niektórych widzów neuroróżnorodnych może być narracja przedstawienia. Historia, którą opowiada Głos, rozgrywa się przede wszystkim w wyobraźni widzów. Głos opowiada o postaciach, miejscach i wydarzeniach, których fizycznie na scenie nie ma. Czyni to czasami w sposób dosłowny, innym razem metaforyczny. Obrazy spektaklu rodzą się w głowach odbiorców.

Ta strategia artystyczna może być równocześnie cennym wsparciem dla widzów wysoko wrażliwych. Nie muszą dzielić uwagi na dynamicznie zmieniające się otoczenie – skupiają się na opowieści.

Bodźce sensoryczne oraz treści wrażliwe szczegółowo omawiamy w rozdziałach „Światła i dźwięki spektaklu” na stronie 12 oraz „Mapa treści wrażliwych i bodźców sensorycznych w przedstawieniu” na stronie 13.

W JAKI SPOSÓB TEATR WSPIERA WIDZÓW W ODBIORZE I ROZUMIENIU SPEKTAKLU „KULAWA KACZKA I ŚLEPA KURA”?

Na etapie prób generalnych przedstawienie pod tytułem „Kulawa kaczką i ślepa kura” było konsultowane przez grupę dzieci w wieku przedszkolnym oraz odbiorców z niepełnosprawnością wzroku.

▶ Aby dowiedzieć się, czym jest audiodeskrypcja oraz w jaki sposób reżyser Tomasz Maśląkowski wykorzystuje audiodeskrypcję by stworzyć świat przedstawienia, warto zajrzeć do programu spektaklu pt.: „Kulawa kaczką i ślepa kura”.

Program można nabyć w teatralnym sklepiku w wersji papierowej.

Przedstawieniu towarzyszą warsztaty dla uczestników w różnym wieku:

▶ „Ćwiczenia z wyobraźni” to warsztaty dla uczestników w wieku 5–8 lat i bliskich im dorosłych. Podczas zajęć pokonujemy lasy, przepaście i góry. Szukamy miejsc, w których czujemy się bezpiecznie. Sprawdzamy, jak radzić sobie z trudniejszymi emocjami, gdy nie możemy się schronić w świecie fantazji.

▶ „Ćwiczenia z patrzenia” to warsztaty dla uczestników w wieku 9–12 lat. Podczas zajęć przyglądamy się codziennym doświadczeniom i światom z książek i filmów. Sprawdzamy, czy można ufać wzrokowi i czy można opowiadać o świecie inaczej – dźwiękiem, ruchem, dotykiem.

▶ „Ćwiczenia z opowiadania” to warsztaty dla młodzieży i dorosłych. Podczas zajęć badamy możliwości, jakie daje audiodeskrypcja. Zastanawiamy się, w jaki sposób przełożyć na słowo światło, ruch, kształt i obraz.

Wszystkie warsztaty są dostępne dla uczestników z niepełnosprawnością wzroku dzięki audiodeskrypcji i pomocom dotykowym oraz dla uczestników neuroróżnorodnych (przestrzeń przyjazna sensorycznie, swobodna atmosfera).

Autorami warsztatów są: Marta Kurowska, specjalistka ds. dostępności i edukacji, oraz Robert Maniak.

Dodatkowe wsparcie dla widzów o szczególnych potrzebach opisujemy w rozdziale: „Czy przedstawienie jest dostępne dla widzów o szczególnych potrzebach, w tym osób z niepełnosprawnościami?” na stronie 16.

W JAKI SPOSÓB RODZIC LUB NAUCZYCIEL MOŻE WESPRZEĆ WIDZÓW W ODBIORZE I ROZUMIENIU SPEKTAKLU „KULAWA KACZKA I ŚLEPA KURA”?

(oprac. Lidia Kurczaba – pedagogka, terapeutka integracji sensorycznej)

Przed wizytą w teatrze możesz:

- * porozmawiać z dzieckiem o tym, że nie wszystko, co się dzieje w przedstawieniu, jest pokazane na scenie – wydarzenia rozgrywają się w wyobraźni widzów,
- * pobawić się z dzieckiem we wspólne wyobrażanie sobie różnych scen, np. „wyobraź sobie, że łabędź nurkuje pod taflą wody. Wynurza się, woda wokół niego kołysze się lekko”. Możecie dopowiadać lub rysować wyobrażone obrazy,
- * zaprosić dziecko, żeby zapamiętało sceny, które są dla niego trudniejsze lub niezrozumiałe – może np. ścisnąć Cię w tych momentach za rękę. Po spektaklu będziecie mogli do nich wrócić i porozmawiać.

Po spektaklu możesz w bezpiecznej przestrzeni porozmawiać z dzieckiem na wiele tematów:

- ▶ czy to, co widać – wygląd zewnętrzny – mówi nam o człowieku?
- ▶ co dobrego kaczką mogła zobaczyć w kurze? A kura w kaczkę? Czego się od siebie nauczyły?
- ▶ która bohaterka jest ci bliższa?
- ▶ kiedy ostatnio zrobiłeś / zrobiłaś coś, mimo że było ci trudno?

Możesz również zaprosić dziecko, by narysowało to, co widziało na scenie. To także może być inspirujący początek rozmowy.

SŁOWNICZEK TRUDNIEJSZYCH POJĘĆ

AUDIODESKRYPCJA – słowny opis warstwy wizualnej, dostępny dla osób z trudnościami w obszarze widzenia. W repertuarach i na stronie internetowej audiodeskrypcja jest określona skrótem AD. Podczas spektakli teatralnych osoby, które potrzebują audiodeskrypcji, odsłuchują ją na specjalnych odbiornikach ze słuchawkami. Lektor opisuje jak wygląda scenografia, kostiumy oraz działania aktorów. Audiodeskrypcja nie przeszkadza osobom, które nie korzystają z tego udogodnienia – nie słyszą jej. Podczas warsztatów prowadzimy audiodeskrypcję na żywo, to znaczy prowadzący opisują na głos wygląd osób, przedmiotów i działań.

DOSTĘPNOŚĆ – możliwość skorzystania z różnych miejsc i wydarzeń bez ograniczeń. Dostępność obejmuje obszary widzenia, słyszenia, poruszania się, rozumienia i czucia. Dzięki odpowiednio zaplanowanym wydarzeniom oraz wykorzystanym technologiom i udogodnieniom w spektaklach, warsztatach i oprowadzaniach mogą wziąć udział m.in. osoby z niepełnosprawnościami, neuroróżnorodne, seniorzy, rodzice małych dzieci i wiele innych grup. Nie tworzymy osobnych wydarzeń, ale dbamy o to, byśmy mogli wspólnie doświadczać teatru.

NAPISY DO SPEKTAKLI – są to napisy w języku polskim, które wyświetlamy podczas wybranych wydarzeń. Napisy służą głównie osobom g/Głuchym i słabosłyszącym. Nie wszystkie osoby z niepełnosprawnością słuchu znają Polski Język Migowy i to właśnie napisy pomagają im w poznaniu treści wydarzenia. Podczas spektakli napisy są wyświetlane na ekranach, umieszczonych z boku sceny. Ekrany nie zasłaniają obrazu, ani nie przeszkadzają w odbiorze. Na ekranach, poza kwestiami postaci, autor napisów wyświetla również opisy najważniejszych dźwięków w spektaklu lub rodzaj muzyki, która towarzyszy scenie.

NEURORÓŻNORODNOŚĆ – określenie na różne funkcjonowanie ludzkich mózgów w takich obszarach, jak uczenie się, kontakty społeczne, skupienie uwagi, przeżywanie i okazywanie emocji i wielu innych. Może obejmować osoby w spektrum autyzmu, spektrum ADHD, w kryzysach zdrowia psychicznego. Neuroróżnorodność odchodzi od wcześniejszych koncepcji zaburzeń rozwojowych lub czynników środowiskowych. Zwraca uwagę na naturalne różnice między ludźmi oraz empatię i komunikację, dzięki którym możemy razem funkcjonować.

POLSKI JĘZYK MIGOWY – język, którym posługują się osoby g/Głuche. Jest to system znaków – gestów, które odpowiadają słowom i zwrotom w języku polskim. Dodatkowo w Polskim Języku Migowym istnieją znaki, które odpowiadają pojedynczym literom i cyfrom. Polski Język Migowy ma swoją własną gramatykę, różną od gramatyki języka polskiego. Gdy w repertuarze lub na stronie internetowej zobaczysz skrót PJM to znaczy, że podczas spektaklu lub warsztatu będzie obecny tłumacz Polskiego Języka Migowego. Tłumacz będzie tłumaczyć wydarzenie lub pomoże w komunikacji z osobami g/Głuchymi.

TEKST OBJAŚNIAJĄCY – dodatkowy tekst, który towarzyszy spektaklowi. Wspiera osoby z trudnościami w obszarze rozumienia w interpretacji metafor teatralnych, rozumieniu trudniejszych słów lub podążaniu za fabułą – w przypadku retrospekcji lub wielu wątków. Podczas spektakli teatralnych osoby, które potrzebują tekstu objaśniającego, odsłuchują go na specjalnych odbiornikach ze słuchawkami. Lektor podpowiada znaczenie słów, obrazów i sytuacji, łączy wydarzenia i jest przewodnikiem po świecie przedstawienia. Tekst objaśniający nie przeszkadza osobom, które nie korzystają z tego udogodnienia – nie słyszą go.

KONTAKT

Jeśli chcesz kupić bilet na przedstawienie „Kulawa kaczka i ślepa kura”, możesz skontaktować się z pracownikami Biura Obsługi Widowni:

nr telefonu: 71 335 49 11 lub 71 335 49 12 lub 71 335 49 49

e-mail: widownia@teatrlalek.wroclaw.pl

Pracownicy Biura Obsługi widowni pomogą Ci wybrać odpowiednie miejsce oraz kupić bilet. Pracownicy Biura organizacji Widowni pracują od poniedziałku do piątku w godz. 7.30–15.30.

Jeśli potrzebujesz informacji o dostępności przedstawienia dla osób ze szczególnymi potrzebami, tłumaczenia PJM lub asysty, możesz skontaktować się z Martą Kurowską, specjalistką ds. dostępności i edukacji:

nr telefonu: 71 335 49 09 lub 504 54 74 26 (tylko sms)

e-mail: marta.kurowska@teatrlalek.wroclaw.pl

Specjalistka do spraw dostępności i edukacji pracuje od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–16.00 oraz podczas wybranych dostępnych wydarzeń.

Redakcja przedprzewodnika: Marta Kurowska

Materiały audiowizualne
i opracowanie graficzne: Robert Maniak

Zdjęcia: Natalia Kabanow, Robert Maniak

Konsultacja: Lidia Kurczaba, Justyna Mańkowska-Kaczmarek

Projekt „Teatr wrażliwy. Wzmacnianie kapitału społecznego poprzez działania włączające Wrocławskiego Teatru Lalek” dofinansowano ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO dla Kultury), współfinansowanego przez Unię Europejską – NextGenerationEU.

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

